

بررسی استفاده از ابزار نرخ گذاری انرژی در ارتباط با الگوی کشت بهینه بمنظور مدیریت منابع آب (منطقه مورد مطالعه: حوزه آبریز خانمیرزا)

نسترن حسن زاده سورشجانی¹ زهرا اسلامی^{2*}، خدایار عبدالهی³، شایان شامحمدی⁴

1- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مهندسی منابع آب، دانشکده کشاورزی دانشگاه شهرکرد

2- دانشجوی دکتری علوم و مهندسی آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه شهرکرد
(zahraeslami588@yahoo.com)

3- استادیار دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه شهرکرد

4- استاد بازنشسته دانشکده کشاورزی دانشگاه شهرکرد

چکیده

منابع آب به عنوان یکی از مهم‌ترین نهاده‌های کشاورزی در معرض تهدید جدی ناشی از سیاست‌های اقتصادی ناصحیح در بخش کشاورزی است. یکی از راهکارهای مدیریت منابع آب استفاده از ابزارهای قانونی به منظور استفاده بهینه از منابع آب است. در این میان برای آبهای زیرزمینی که از طریق پمپاژ برداشت می‌شوند رویکرد تغییر قیمت انرژی می‌تواند ابزاری کنترلی تلقی شود. هدف از این پژوهش بررسی استفاده از سیاست‌های نرخ گذاری انرژی و تأثیر آن بر الگوی کشت بهینه در حوزه مطالعاتی خان میرزا می‌باشد. در این پژوهش محصولات آبی همچون گندم، جو، نخود، لوبیا، چغندر، یونجه، عدس و سیب زمینی براساس سطح زیر کشت (هکتار) مورد بررسی قرار گرفت. نتایج برنامه ریزی خطی در سناریوهای مختلف نشان داد که با افزایش قیمت انرژی، درآمد خالص کاهش یافته به گونه‌ای که برخی از محصولات ضررده می‌شوند در حالیکه برخی از محصولات دیگر نسبت به این تغییرات انرژی واکنش کمتری را از خود نشان می‌دهند. با توجه به قیمت‌گذاری‌های صورت گرفته و سیاست‌های افزایش قیمت لازم است دولت برای کشاورزان کارآمد سیاست‌های تشویقی و حمایتی در نظر بگیرد تا کشاورزان دیگر هم راغب به انجام کشت محصولات با آبیاری کمتر اما بازده تولید بیشتر شوند.

واژگان کلیدی: بحران آب، قیمت‌گذاری آب، آبیاری مجازی، مدیریت منابع آب